

LBRIS

We know
books

ADRIANA PĂTROI-MIU

EDITURA

CREATOR

BRAȘOV 2023

PROLOG ... 5

PARTEA 1

ALMA, 1933 ...	8
CU 18 LUNI ÎN URMĂ ...	9
FABRICA DE ARME ...	13
BĂTRÂNUL TOM ...	15
PRIMA IMPRESIE ...	17
PS.: MERITĂ ÎNCERCAT ...	25
TURNUL DE FILDEȘ ...	27
ÎMPREUNĂ ...	33
ÎNTÂMLĂRI ...	36
ACȚIUNI CARITABILE ...	38
PLOAIE DE STELE ...	43
DESPRE OAMENII FERICIȚI ...	46
DISPUTE ...	48
CERȘETORUL ...	51
ULTIMA STRĂNGERE DE MÂNĂ ...	54
SCHIMBĂRI ...	58
VISUL ...	63
LOCURI NOI ...	65
ORIGINI ...	69
DECIZII ...	78
BLUM ...	84
ALTĂ ALMA ...	89

PARTEA A 2-A

ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI ...	92
JOC PERICULOS ...	94
OAMENI VECHI, TRUCURI NOI ...	102
FATA DIN ALBUM ...	106
BIBLIOTECA ...	110
BLUM NU AR FI CAPABIL ...	115
TĂCEREA ALMEI ...	121

SITUAȚIA POLITICĂ LA ÎNCEPUTURI ...	129
AVOCAȚII POPORULUI ...	134
ELIBERAREA LUI JULIUS LEBER ...	141
CERȘETORUL, ZIMMER, BĂIATUL CU ȘAPCĂ ALBASTRĂ ...	144
DELIR ...	146
DEMNITATE PIERDUTĂ ...	148
DE CE SE AFLA CARL PE LISTA DOMNULUI BLUM ...	153
PRIMA ZI DE LUCRU ...	157
HOINARI ...	162
SE APROPIE NAȘTEREA ...	166
CARLITO ...	168
FERICIȚI CEI BLÂNZI ...	170
DOAR TOM POATE ...	172
DIPLOMAȚIE LA RANG DE CINSTE ...	175
OPERAȚIUNI PERICULOASE ...	179
MAREA CONFRUNTARE ...	184
PLANURI DE EVADARE ...	194
L-AM CUNOSCUȚ PE CARL ...	197

PARTEA A 3-A

COSTUL INDIFERENȚEI ...	206
REICHSKRISTALNACHT ...	211
PRIETENUL ADEVĂRAT IUBEȘTE ORICÂND ...	216
RUGĂ ÎN AMURG ...	221
VERDICT ...	224
ÎNTOARCEREA ALMEI ...	227
REVEDERE ...	229
NICIODATĂ PEA TÂRZIU SĂ IUBEȘTI IAR ...	232
MORMÂNTUL LUI CARL ...	237
PARTICULE DE PRAF ...	239
DIALOG ÎNTRE DOI NECUNOSCUȚI ...	242
INIMĂ DE HAIDUC ...	247
ZIDURILE VORBESC ...	252
BĂRBATUL DIN SCAUNUL CU ROTILE ...	257
ÎMBLÂNZITORII DE ÎNTUNERIC ...	260
EPILOG ...	266

 PROLOG

Sunt Alma, un om simplu și imperfect. După o perioadă lungă de frământări, m-am hotărât să vă spun povestea mea. Am avut neșansa să mă nasc într-o perioadă dificilă din istoria lumii, în general și a poporului meu, în special. Da, Germania mereu o să își întoarcă cu rușine fața când o să i se amintească despre dezastrul Holocaustului, când nepoții vor citi numele bunicilor inscripționate pe zidurile lagărelor de concentrare și va trebui să dea socoteală cu privire la călăii vinovați și totodată la oamenii buni care au permis să se nască atât de multă suferință și moarte.

Ei bine, despre toate acestea aș vrea să vă povestesc eu. Pentru că sunt unul dintre oamenii buni care a fost prins în acest joc nebunesc, dictat de sistem, în care cei mai curajoși au hotărât să sară și i-a înghițit hăul. Nu caut să mă justific pentru deciziile greșite pe care le-am luat; vreau doar să aștern pe hârtie o lungă mărturisire scrisă din perspectiva celui care a trăit în mijlocul evenimentelor și a simțit intens cum șarpele se înfășoară în jurul gâtului și strânge.

Când Germania nazistă a fost eliberată, am răsuflat cu toții ușurați. Credeam că am fost izbăviți de rău, de răul cel mare! Curând însă ne-am dat seama că, de fapt, efectele Holocaustului continuă să se propage asemeni

unui cutremur din largul mării. Într-o mai mare sau mai mică măsură, toți am fost afectați, fără excepție.

După ani buni de la finalizarea războiului, mă plimb pe străduțele înghesuite ale frumosului orașel Dachau: orașul meu! Privesc chipurile necunoscute și mă întreb: Cine știe câte vise sfărâmate nu se ascund și astăzi în cutiute de lut? Oamenii își formează automatisme. Își setează creierul să uite, să reacționeze normal, o normalitate dureroasă, adecvată fiecărei situații în parte. Fiecare minut are o nouă mască, întrebuițată în funcție de context. E un joc mut al măștilor. Când două măști se întâlnesc, își zâmbesc tăcut, cu subînțeles. Nimeni nu întreabă, nimeni nu ghicește mai mult. Amintiri urâte ne întunecă cerul. Retrăim momente la infinit. Apoi ne amintim de cei care ne-au fost cândva îngeri, au răsărit în drumul nostru și ne-au deschis orizontul. Ne-au ajutat să găsim în noi puteri înnoite. Aceste amintiri dragi devin încă și mai dureroase, provocând o febră acută. O ascundem sub pretextul unei banale răceli și ne purtăm ca și cum nu am ști sau simți mai mult decât prezentul decolorat al unei zile sterpe, iar de cele mai multe ori ziua prezentă vine cu atât de multe provocări încât singurul lucru real care îți rămâne de făcut este să îi faci față și să speri la un mâine mai bun.

Mă descurcam bine să îmi ascund frustrările, regretele și amintirile triste... Devenise un stil de viață. Curând însă am înțeles că pe ceilalți îi pot minți, dar nu o să pot fugi la infinit de mine, așa că am luat un stilou, m-am așezat la masa scundă de lângă fereastră și m-am hotărât să notez pe hârtie tot: tot adevărul. Și am scris povestea mea.

*Vântul iubește pădurea;
Și-i mângâie brațele întinse spre cer
Îi curăță apoi frunzele desprinse de tristețe
Și nimeni nu înțelege cât de îndrăgostit este el,*

*Ci toți spun că nu există
Nici dragoste și nici adiere de vânt,
Doar un fals în care ne găsim
De prea multe ori, să mai fie real
Și frumos,*

Și sublim.

Dar lui nu-i pasă.

partea

***

ALMA, 1933

Era frig. Un frig dulceag și umed pentru un început de septembrie. Lumini și umbre se jucau tăcute în pădurea deasă din sud-estul Germaniei. O siluetă cenușie se strecura printre copaci, ocolind poteca. Din când în când, întorcea discret capul, simțind parcă o prezență străină după fiecare scoarță de copac. Era o fătucă slabă, cu părul strâns bine sub gluga unui palton de lână. Curând, o pătură neagră avea să acopere în mister ființele vii, însă teama de întuneric era cea mai mică dintre temerile care îi deveniseră stăpâne în ultimul timp.

Alma a traversat pădurea, apoi a continuat spre șes, șerpuind printre mlaștini și pâlcuri de vegetație înaltă. Și-a pierdut urma în albia râului Amper. Când a ajuns la râu, soarele își plecase de mult burta rotundă după spatele munților. Fără a sta mult pe gânduri, și-a desfăcut cizmele cafenii și a pășit curajoasă în apa rece. Nu simțea frigul, ci doar o dorință tăcută de a se vedea dincolo de râu. Apa i-a acoperit genunchii și rochia i s-a lipit de trup. E perfect, a șoptit fata, gândindu-se la faptul că, în perioada aceasta din an, râul se poate traversa fără prea mari dificultăți. Pe malul opus și-a pierdut ușor urma. Crengile copacilor, plecate peste luciul apei, au ferit-o de orice privire iscoditoare. A continuat să meargă hotărâtă prin hățiş.

Ah, iat-o! După o colină, a zărit o clădire îngustă și înaltă care semăna mai degrabă cu un turnuleț de fildeș¹ agățat de cer. Avea aspect de fortăreață, construit din pietre mari, la care erau îmbinate elemente de un rafinament simplu – arcade perfecte ce formau un foisor suspendat.

Alma a urcat apăsând scările înguste. Picioarele îi tremurau. Abia acum oboseala a început să își facă simțită prezența. Lacrimile au început să îi curgă pe obraji, coborând mai jos spre piept, făcându-și drum spre suflet, în încercarea de a-și găsi un culcuș cald. Amurgul amăruii i-a cicatrizat cele mai profunde amintiri. Ah, Carl, unde ești?

***

CU 18 LUNI ÎN URMĂ

Era primăvară. A trecut mai bine de un deceniu de când se finalizase marele război, cu pierderi uriașe pentru Germania. Condițiile grele, impuse în urma capitulării, au înrăit spiritul civic. Tot mai des îi auzeai pe oameni vorbind, mai mult sau mai puțin șoptit, despre o revoltă.

În orice caz, prin haosul încă prezent, o mână de oameni se luptau să restaureze pacea și liniștea orașului Dachau, rememorând vremurile trecute, în care micuța localitate radia de frumusețe.

---

1. *Turnul de Fildeș* este un turn de apă nefuncțional construit pe albia râului Amper. A alimentat orașul Dachau până la începutul secolului al XIX-lea. Denumirea a fost dată de localnici datorită aspectului albicios pe care îl capătă sub reflexiile soarelui. Pe hărțile vechi este un punct de reper important pentru regiunea bavareză. Odată cu dezafectarea acestuia, turnul a fost eliminat din reprezentările cartografice.

Duminică, 27 martie, orașul a fost împânzit de afișe în care era anunțată o activitate cu specific cultural. Aceasta urma să aibă loc în primăria situată în centrul orașului.

Două doamne cochete se plimbau simandicos pe unul dintre bulevardele centrale. Purtau rochii elegante și mănuși croite după noua modă. Din cauza tocurilor înalte, pășeau încet pe pavajul din piatră cubică, sprijinindu-se braț la braț. Intrau în magazinele cu lucruri scumpe cu aerul cel mai firesc. Nu își întorceau niciodată privirea în lateral, ci priveau drept în față, deși chipul lor trăda faptul că erau conștiente de impactul pe care îl aveau asupra trecătorilor. Aceștia le priveau ținutele cu admirație, spre ciuda vădită a partenerelor de braț.

— Wow! Uite! Dans și o expoziție de pictură, mătușă! a exclamat Alma entuziasmată, privind afișul din fața magazinului de bijuterii de pe Martin-Huber-Straße din care tocmai ieșise. Își cumpăraseră un colier cu diamant și safire de o frumusețe rară.

— O, genial! De când ești tu interesată de expoziții? Sub stratul gros de fard se ascundea o femeie nu prea frumoasă, micuță și durdulie, îmbătrânită înainte de vreme, având cute pronunțate în mijlocul frunții și o expresie de răutate trufașă întipărită în colțul gurii. Rujul vulgar o urâțea încă și mai mult și-o făcea să contrasteze cu tânăra de lângă dânsa, a cărei frumusețe naturală nu avea nevoie de îmbunătățiri.

— Nu mi-ai povestit tu cât de frumos era orașul înainte să vină războiul?! i se citea indignarea din glas. Râvnea mereu la vremurile alea minunate pe care și le proiectase în visurile ei cele mai tainice. Nu mi-ai spus că la un bal s-au cunoscut părinții mei?

— Erau alte vremuri, copilă, a rostit mătușa scurt, cu zâmbetul ei schimonosit. Dacă părinții tăi i-ar fi supraviețuit gripei ăleia nenorocite, te-ai fi dus cu ei unde ai fi vrut!

— Ei m-ar fi încurajat, mătușă, să știi! Uiți mereu că sunt majoră! Nu crezi că ar fi cazul să mă lași pe mine să decid cum să îmi petrec timpul?!

Ca și cum nu ar fi auzit-o, femeia a continuat:

— N-au vrut să mai trăiască, li s-o fi urât și lor de lumea asta blestemată. Ce să fac? M-am procopsit eu cu tine. Pe mama ta, copilă, n-o să o iert niciodată! Nu trebuia să îl ia pe tac-tu! Cea mai mare greșeală a ei a fost să ia din dragoste un pârlit care nu avea decât cămașa de pe el. Ce mai dragoste! Te arunci așa, cu capul înainte. O femeie complet inconștientă!

— Știu, mătușă, mi-ai mai spus. Dar poate că ea a fost fericită! Apoi, tot dumneata ai zis că ai iubit-o pe mama.

— Păi ce voiai să îți zic? Altă soră n-am avut. Era de datoria mea să am grijă de ea, dar n-a ascultat nimic din ceea ce i-am spus. Hai, nu-ți mai răci gura de pomană, ar trebui să ne grăbim, suntem așteptate la masă! Doar știi că unchiului tău nu-i place să întârziem.

— Mătușă, a intrat Alma în miezul problemei, pe tonul cel mai dulce, dar eu îmi doresc tare mult să merg mâine la expoziție... Poți să vii și dumneata cu mine, ca în tinerețile dumitale, când ieșeau cu mama. Ai vrea?

— Nici să nu te gândești! Tu trebuie să termini ingineria, copilă! Abia a trecut de anul doi și deja i-au intrat în cap expozițiile, domnule! Dacă te aude unchiul tău, o să fie foarte supărat! E datoria ta să duci numele familiei mai departe! Să nu uiți niciodată că ești nepoata lui Max Haller! Știi ce înseamnă asta? Că trebuie să fii cea mai bună, nu trebuie să pierzi vremea cu prostii. Trebuie să te implici doar în lucrurile importante, care o să ne facă mândri de tine.

— Mătușă, dar nu e drept să îmi imp...

— Nu mai vreau să aud nimic! s-a răstit răgușit femeia.
A început apoi să tremure.

Iar i-a crescut tensiunea, s-a gândit Alma și a înghițit în sec cu ciudă. Nu putea purta niciodată o conversație normală cu cei din familia ei adoptivă. La fiecare sfârșit de săptămână venea la conacul luxos pentru a-și petrece timpul cu ei. Își înțelegea parțial mătușa. Trăise toată viața drama unei căsnicii eșuate: căsătorită de părinți cu un soț bogat și influent din regiune, care o înșela și o bătea uneori, și-a asumat tăcut rolul de victimă. Nu-i de mirare că frustrările răbufneau în exterior când era cu Alma. Nepoata era convinsă de faptul că existase întotdeauna o gelozie între surori. Mătușa ei a râvnit mereu să poată avea stilul libertin și curajul surorii sale de a se opune deciziilor părinților în ceea ce privea aranjarea unei căsnicii avantajoase. De aceea se purta așa de rece, uneori chiar grosolan, cu nepoata sa. În public, avea întotdeauna grijă să se prezinte impecabil. Se îmbrăca în haine scumpe, avea un vocabular atent studiat și o atitudine arogantă, sub care reușea să își ascundă durerea ce-i măcina sufletul.

Gândurile Almei au fost imediat spulberate de vocea dojenitoare a bătrânului șofer, pe care au auzit-o de departe: Ați întârziat! Femeile și-au scuturat praful de pe încălțăminte și s-au urcat grăbite în automobilul Mercedes-Benz.

FABRICA DE ARME

Alma și-a petrecut ziua de duminică ritualic. Unchiul și mătușa stăteau fiecare la câte un capăt al mesei, iar tânăra s-a așezat undeva la mijloc. Scaunele goale de la masa lungă ofereau indiciul că familia prefera să nu aibă musafiri.

Pe masa încărcată cu bucate, farfuriile și tacâmurile erau aranjate într-o ordine deplină. Curcanul fript și vinul roșu demisec umpleau încăperea cu un miros plăcut, ademenitor. Cu toate acestea, au început să mănânce încet, fără poftă, fără bucurie.

Doar unchiul părea încântat de sosirea Almei. În sfârșit, venise omul în fața căruia avea să își etaleze importanța. Pe toată durata mesei, i-a istorisit Almei, cu un real entuziasm, despre modul în care a înflorit afacerea sa după război, despre toate proprietățile dobândite, despre influența pe care o exercita asupra întregii regiuni.

Devenise o activitate de tradiție în familia Haller: istorisirea tuturor evenimentelor care au dus la prosperitatea lor materială: n-a fost mereu un om bogat. A muncit pe brânci încă din fragedă copilărie, când vindea chibrituri din poartă în poartă. Treptat, a știut să profite de vremurile tulburi și și-a extins afacerea. Războiul a fost cadrul ideal să înființeze o fabrică de arme. Abia după ce și-a căpătat un renume, s-a hotărât să își întemeieze o familie, dar era prea bătrân și nu a reușit să aibă moștenitori, motiv pentru care a fost de acord să o înfieze pe Alma.

Bărbatul a tușit înainte de a vorbi iarăși. Își păstrase această trăsătură dobândită încă din tinerețe. Pe atunci tușea tare ca să se poată face auzit.

— Tu nu mai ești o fată orfană, a concluzionat unchiul Max. O să moștenești tot ceea ce am eu, nu o să ai soarta maică-tii, care s-a luptat toată viața cu sărăcia. O să îmi mulțumești la un moment dat, nu doar pentru că îți încredințez să duci afacerea familiei mai departe, ci pentru că te-am instruit, te-am făcut om. I-a aruncat un rânjel și a continuat să vorbească cu gura plină. Tu ai aceeași minte ascuțită ca mine. Eu te-am format. Continuă să studiezi ingineria, fetițo, și o să ajungi departe!

La toate acestea, Alma zâmbea rece; știa că unchiului nu îi plăcea să fie contrazis, și nu lăsa să se vadă cât de amărâtă era cu adevărat. Simțea că a fost adoptată din vanitate, din dorința de a nu ajunge averea pe mâinile unor străini, nu că i-ar fi păsat cuiva prea mult de ea sau de viitorul său.

După ce au terminat de servit masa, s-a dus împreună cu unchiul la Fabrica de arme. Au denumit-o „Colosul” pe bună dreptate: era o adevărată minunăție, un sistem de construcții din beton imense, impunătoare, cu mii de angajați, un furnicar uman, în adevăratul sens al cuvântului. Rata mare de șomaj din regiunea bavareză îi forța să rămână, în ciuda faptului că erau prost plătiți. Oamenii erau mulțumiți că aveau o sursă sigură de venit.

Alma cunoștea toate secretele fabricii, fiecare mașinărie, toate labirinturile care făceau legătura între secții, fiecare ungher. De fiecare dată când vizita fabrica, nepoata îi reproducea mecanic tot ce învățase de când se afla în custodia unchiului Max Haller. Discursul s-a încheiat cu un BRAVO, pe care tânăra l-a primit cu satisfacție. S-a terminat! Unchiul ei a fost mulțumit.

BĂTRÂNUL TOM

A doua zi de dimineață, Alma s-a urcat fericită în automobilul luxos al familiei, care urma să o transporte spre Hochschule Dachau, secția de inginerie mecanică.

De fiecare dată când venea acasă, avea senzația că se află într-o încăpere fără aer, nu i se lăsa dreptul să spună ce gândește cu adevărat, trăia în șabloanele tutorilor care știau ce este cel mai bine pentru ea și față de care se simțea nevoită să își arate recunoștința.

În câte nopți înstelate, pline de nesomn, nu și-a dorit să evadeze, să fugă în lumea mare... Invidia soarta oamenilor fără adăpost. Ar fi fugit cu siguranță, dacă nu ar fi existat o inimă caldă, alături de care putea să își împărtășească frustrările: bătrânul mărunț care locuia în cea mai mică și întunecată odaie din conac. Aici își găsea Alma refugiul. Dezvoltaseră un atașament reciproc, însă foarte rar își împărtășeau sentimentele.

— Tom, tu știi că îmi ești drag? a zis fata pe neașteptate.

— Domnișoară... abia a mai reușit să șoptească bătrânul șofer, roșind tot.

La fel ca ceilalți angajați, avea leafă mică, era prost plătit, însă primea adesea bani de la Alma. Deși ar fi trebuit să iasă de mult la pensie, iar copiii lui, stabiliți în Franța, insistau să emigreze, a hotărât să rămână în slujba casei, de dragul fetei. O știa de când era micuță și, atât cât i s-a permis, a ales să îi fie călăuză.

— Tom, a continuat fata pe un ton răzgâiat, tu ai face ceva pentru mine, dacă te-aș ruga?

— Orice, domnișoară!

- Ai vrea să mă duci la primărie?
- Ce sa faceți la primărie? Știe madama? s-a înflorat Tom, care cunoștea mai bine decât oricine caracterul stăpânilor.
- Nu, Tom, nu fi bleguț! Tu nu știi să ții un secret?!
- Ba da... cred. Chiar dacă mă dă afară! Dar n-aș vrea să dați de bucluc...
- Vezi, Tom?! D-asta ești tu singurul meu prieten.
- Eu pe mama dumneavoastră am îndrăgit-o mult. Și când se întâlnea în secret cu domnul, tot eu am apărut-o. De multe ori... păcat că... Dar ce să faceți la primărie?
- Vreau să mă duc la bal, Tom. Eu n-am fost niciodată la un bal. Tu trebuie să înveți, tu ești o fată de nota 10, ești nepoata lui Max Haller, trebuie să duci numele familiei mai departe, se schimonosea Alma, încercând să reproducă afirmațiile mătușii. Afară de școală, puști, motoare și fabrica aia nenorocită, nu mai știu de nimic altceva!
- Nu mai spuneți așa, domnișoară! O să fie a dumneavoastră într-o zi.
- Și pentru ce?! a răcnit de indignare Alma. Îi povestise Tom că tatăl său s-a întors infirm de pe front. La scurtă vreme, l-a răpus gripa. Nu putea să conceapă că acele arme urmau să fie ale ei: să proiecteze instrumente de ucis tați, frați și conștiințe. Pentru ce? Tristețea i-a umbrat ochii frumoși. Du-mă la primărie, Tom! Vreau să merg la bal !
- Rămâne secretul nostru, domnișoară ! O să vă aștept pe aleea din colț.
- Mulțumesc !
- I-a strâns mâna și s-a grăbit să fugă spre libertate.

PRIMA IMPRESIE

Alma a urcat scările cu pași apăsați și a intrat în sala mare a primăriei cu privirea ei trufașă și rece, pe care o adopta în momentele când ieșea în lume, pentru a-și învinge timiditatea. Împrumutase ceva din stilul arogant al mătușii sale. Nu crezuse că lucrurile pe care le critica în familie vor reuși să își pună amprenta și asupra felului ei de a fi, dar iată că se înșelase.

Ca de obicei, era îmbrăcată cu haine scumpe. De data aceasta, purta o rochie albastră, largă, trecută puțin peste genunchi. Cureaua lată îi evidenția mijlocul subțire, iar privirea și-o ascundea în spatele unei pălării cu cozorocul îngust. Avea cizme joase, din piele întoarsă, și o poșetă micuță, neagră.

A rămas în picioare cu mâinile încrucișate în jurul pieptului. A privit încurcată la mulțimea de oameni modești, cu expresii fericite pe chip. Ar fi vrut să se piardă printre ei, dar simțea că aparține altei lumi. O clasă selectă, și-a spus în gând, încercând să își justifice reticența față de locuitorii săraci ai orașului ei. A auzit de prea multe ori că, pentru a fi fericit, trebuie să fii bogat și a căpătat convingerea că așa trebuie să fie, motiv pentru care a început să o irite seninătatea fețelor persoanelor din jur. N-ar trebui să fie doborâte de îngrijorări? Cum pot avea o viață atât de frumoasă? Poate că omul cel mai demn de milă din acest loc nu sunt ei, ci eu, și-a zis Alma și a făcut un pas înapoi, pentru a se rezema de tocul ușii.

În prima încăpere era organizată o expoziție de tablouri, intitulată „Viața orașului Dachau”. Picturile erau diferite ca stil și structură: în acuarele, în creion, iar altele erau doar schițate. Exprimau viziunea artistului, fapt pentru care puteai observa de la curbe melodioase la un stil agresiv de linii și puncte dezordonate. Însă, deși păreau atât de diferite, împreună formau un tot, armonizându-se perfect. Oamenii se opreau minute în șir pentru a observa și analiza noi detalii și scoteau exclamații de încântare când descopereau elemente din lumea reală, pe lângă care au trecut ani în șir, fără să realizeze cât de speciale pot fi și, într-adevăr, nimeni nu cred că ar fi putut să expună mai frumos micuțul lor orașel și împrejurimile acestuia decât cel care le-a pictat. Tablourile aveau un farmec aparte, pe care nu îl observai neapărat cu ochiul liber. Era ceva în ele care te pătrundea adânc până în cel mai ascuns cotlon al sufletului. Simțeau și vedeai cu inima, ajungând prin intermediul lor să trăiești agitația din piață într-o zi de sâmbătă, să te bucuri de căldura soarelui, de privirile mirate ale trecătorilor sau de designul clădirilor cu detalii dichisite mărunte.

Încăperea dădea apoi într-o sală mare de dans, despărțită de două uși larg deschise, ce creionau rama ultimului tablou, de data aceasta unul ce exprima realitatea concretă, în care perechile de dansatori întregeau atmosfera, făcându-i pe toți cei care îl priveau să se simtă parte a unei frumoase povești.

— Bine ai venit, roșcovano! Ai invitație?

Alma a tresărit. Absorbită de peisaj și de propriile gânduri, nu a băgat de seamă că tânărul domn s-a apropiat de ea.

Was für ein schöner Mann!¹ a gândit Alma, dar buzele s-au încăpățânat să-i ascundă trăirile.

— Ăăă. Da. Nu, adică... a continuat stângaci și a simțit cum obrazii i s-au îmbujorat. Și-a regretat slăbiciunea, așa că a ascuns-o în spatele unei atitudini arogante. Am văzut afixul la librărie, unde era specificată intrarea liberă. Cine te-a pus pe tine paznic la intrare? a adăugat înadins cu răutate.

— Era doar o glumă, menită să îndulcească privirea unei domnișoare drăguțe. Cu șarmul lui caracteristic, tânărul echilibra balanța. Ai o expresie mult prea serioasă; astfel de expresii nu sunt tolerate aici. I-a făcut ștregărește semn cu ochiul. Îmi permiți să fiu ghidul tău astăzi? Poate o să îți se pară interesant un tur al tablourilor.

Alma i-a întins brațul și Carl i l-a luat fără să stea pe gânduri:

— Poate. Numele meu este Alma. Sunt studentă la inginerie mecanică și-mi place extrem de tare tot ceea ce fac.

— Interesant. Tablourile nu îți plac?

— Nu, nu prea mă pasionează. Cred că sunt o reală pierdere de timp, a rostit Alma, reproducând întocmai cuvintele mătușii sale.

Și, totuși, s-a angajat să meargă alături de el într-un tur de inițiere într-o lume abstractă, necunoscută ei. Era mult prea evident faptul că nu era deloc atentă la explicații, cuvintele îi treceau pe lângă urechi, distrasă de înfățișarea lui plăcută. Era un tânăr înalt și deșirat, cu vreo șapte ani mai mare decât ea, cu o față frumoasă, ușor copilărească și o privire profundă. Avea un costum vechi, dar îngrijit. Alma îi urmărea gesturile, însă ochii i se opreau asupra brațelor care îi scoteau în evidență masculinitatea și asupra mâinilor cu degete de pictor. Călăuza sa a continuat să povestească

---

1. Ce bărbat chipeș!

șoptit, într-o germană curată, iar tânăra s-a lăsat vrăjită de vocea lui caldă, care o îmbia la somn. Obișnuită să audă doar replici mecanice, s-a gândit la Tom și l-a simțit aproape de sufletul ei. Dintr-odată, s-a oprit brusc în dreptul unei hărți desenate exclusiv în creion, care părea o copie a unui exemplar foarte vechi. A chicotit deranjant, făcându-i pe ceilalți vizitatori să se întoarcă nedumeriți.

— Nu pot să cred! Aici este pădurea... și colinele alea sălbatice, iar aici este fabrica mea. Dar nu mai arată așa. Vezi? și i-a arătat niște linii care șerpuiau dezordonat. Galeriaiile astea nu mai există sau, cel puțin, nu mai sunt funcționale. Au fost inundate de apă și între timp au renunțat la ele... Îți vine să crezi? Sunt toate ale mele! Îmi pare rău !... Cum ai spus că te cheamă?

— Carl... Carl Holzer, s-a auzit un răspuns iritat de om care începuse deja să își piardă interesul și răbdarea.

Alma a fost cât pe ce să își piardă echilibrul. Abia atunci a aterizat cu picioarele pe pământ. Ancorată în realitate, și-a dat seama că partenerul său de conversații era, de fapt, chiar cel care a realizat tablourile. În fiecare colț se putea observa mic, mângălit, numele lui. Da, e clar că el este autorul! Ce comportament neghiob pentru o domnișoară din înalta clasă!

— Tu le-ai făcut? a întrebat retoric și a înghițit în sec.

— Da...

— Și harta?

— Tot eu.

Situația a fost salvată de un domn care i-a întrerupt pentru a cere explicații despre un tablou ce surprindea un răsărit de soare:

— Aici ați proiectat groapa de gunoi de la marginea orașului?

— Da, am încercat să o prezint într-o viziune diferită.

— Fenomenal! E incredibil cum ați reușit să transformați urâtul în sublim.

Carl a zâmbit elegant, apoi s-a reîntors către partenera sa de conversații, care încă studia harta.

— Unde locuiești? a schimbat Alma subiectul, ducând-o într-o direcție mai puțin stânjenitoare, încercând să șteargă firul conversației de mai devreme.

— Aici! a apăsat tânăra cu degetul pe o căsuță de la marginea orașului. De fapt, aici stă tatăl meu. Eu am alt adăpost.

— Aăă... e frumoasă zona? Alma a privit încurcată. În cei douăzeci de ani ai săi, nu își amintea să fi fost în acea parte de oraș, din simplul motiv că nu se cuvenea ca o domnișoară ca ea să se ducă într-o zonă unde locuiau oameni cu o condiție materială inferioară. I-ar putea strica imaginea.

— Asta poți decide singură. Curios că încă nu ai avut ocazia să o vizitezi. Poate acum abia a sosit momentul potrivit. Asta dacă acorzi o șansă hazardului. Uite cum facem, vino după-masă la ora 17:00, să te convingi!

— Nu am voie să ies cu străinii în oraș, a răspuns prompt, fără să gândească. Nici nu-mi doresc, de altfel, s-a corectat apoi, însă obrazii ei au roșit iar.

— Nu te scot în oraș.

— Dar unde?

Carl a zâmbit și s-a hotărât să nu mai spună nimic. A luat un stilou din buzunarul sacoului și a scrijelit o adresă pe un bilețel. Neștiind cum să reacționeze, Alma l-a înșfăcat repede și l-a pus instinctual în poșetă, ca un hoț de buzunare.

— Nu vii în sala de dans?

— Apelezi la mine pentru că nu ți-ai găsit pereche?